

taal= meer

Traplopen

Door woorden steeds een letter langer maken, en dan soms de volgorde van de letters een beetje te veranderen, kun je een trap van woorden maken. Hier zie je twee voorbeelden:

a	e
as	te
kas	ets
kras	iets
kaars	niest
	eisten
	stieren

Probeer zelf, samen met een maatje of alleen, ook eens een paar van die trapjes te maken. Begin klein, maar probeer daarna die trap steeds hoger te maken.

Je mag zelf kiezen of je met het langste woord begint en dat steeds korter maakt, of dat je met een letter begint en de woorden steeds langer maakt.

Kun je ontdekken welke letters (of lettercombinaties) handig zijn om in een woord te hebben, als je de volgorde van de letters moet veranderen?

Stopwoorden

Misschien is het je weleens opgevallen: sommige mensen gebruiken een bepaald woord of een bepaald zinnetje heel erg vaak.

“Je kunt dat, zeg maar, direct doen, maar ook, eehh, uitstellen, ofzo.”

In deze zin staan drie van die stopwoorden, die je vast wel vaker gehoord hebt. Misschien gebruik je ze zelf wel...

Waarom zouden mensen zulke woorden gebruiken, en dan ook nog eens zo vaak? Veel mensen proberen even denktijd te maken, door iets te zeggen dat nog geen betekenis heeft. Anderen gebruiken zulke stopwoorden om hun boodschap minder direct of scherp te maken, omdat ze zich wat onzeker voelen over wat ze wilden zeggen. Het gevolg is meestal dat wat iemand zegt vager en onduidelijker wordt. Je maakt je verhaal een beetje mistig, zeg maar...

Let deze week eens op alle mensen die je om je heen hoort praten en probeer te ontdekken of iemand van hen stopwoorden gebruikt en zo ja, hoe vaak dat gebeurt.

Als je durft zou je kunnen vragen of zij zich ervan bewust zijn dat ze die woorden gebruiken. De kans is namelijk groot dat dit helemaal ‘vanzelf’ gebeurt, zonder dat ze het zelf in de gaten hebben.

Doe aan het eind van de week verslag over wat je gevonden hebt, je mag zelf een goede vorm daarvoor bedenken. Zorg er wel voor dat je de mensen bij wie je stopwoorden gehoord hebt, niet belachelijk maakt, want dat zou je zelf ook niet prettig vinden.

Woorden spiegelen

Er zijn heel wat woorden die je ook achterstevoren kunt lezen.

Dit kan vaker met drieletterwoorden dan met tienletterwoorden. Kun je bedenken waardoor dat komt?

Hier een paar voorbeelden:

tam	-	mat	tel	-	let
plots	-	stolp	park	-	krap
som	-	mos	kip	-	pik
stok	-	kots	knots	-	stonk

Maak nu zelf deze rijen eens langer!
Wie bedenken de meeste?
Wie vinden de langste?

Dat komt me bekend voor...

- Ik begreep er een snars van.
- Het deed een centje pijn.
- Ik trok me er een bal van aan.
- Het hielp een zier.

Als je deze zinnen snel hebt gelezen, is de kans groot dat je niets is opgevallen. Toch is er iets aan de hand. In elke zin ontbreekt een letter. Misschien had je dat wel gezien, maar las je die letter toch, alsof die er wel stond, omdat je deze zinnen herkende.

Dit zijn allemaal uitdrukkingen die we kennen met het woord *geen* erin. Zonder die 'g' ontstaat er een nieuwe zin, maar wat betekent die dan? Wat is een snars? Wat is een zier? Zou je dat in een woordenboek of op Google kunnen vinden of bedenk je dat zelf wel?

Ken jij nog meer van zulke uitdrukkingen met 'geen' erin?

Bespreek in je groepje wat die uitdrukkingen betekenen.

Vakantiewoorden

Het is nog niet zo lang geleden dat je vakantie had.

Je was vrij, hoefde niet naar school.

Misschien ben je weg geweest, of heb je van alles thuis of in de buurt gedaan.

Tijdens zo'n vakantie gebruik je vaak andere woorden dan in de weken dat je steeds naar school gaat.

Bedenk eens welke woorden typerend waren voor jouw vakantie, welke woorden horen daar echt bij? Als je dat woord noemt, denk je weer direct aan...

Maak met die woorden een poster. Schrijf de woorden die het meest voorkwamen groot en de woorden die minder voorkwamen kleiner. Maak er iets moois van en plak er als dat kan twee foto's bij of teken iets dat bij die grote woorden hoort.

Als de posters ophangen, gaat een deel van de groep erlangs om te lezen en de makers van vijf tot acht posters mogen de bezoekers één verhaal vertellen bij wat ze hebben opgeschreven.

Op een ander moment krijgen anderen de beurt om te vertellen aan het publiek dat langs komt.

